

Вся земля була власністю:
➤ **Короля**
➤ **Лендлордів (землевласників)**

Селяни не мали власної землі і за користування нею сплачували грошову ренту

На початку XVI ст. в сільському господарстві Англії відбулися значні зміни. Із появою мануфактур як в Англії, так і за її межами зріс попит на англійську вовну. Багато землевласників захопилися розведенням овець. Цей процес мав далекосяжні наслідки для розвитку Англії. Вовна перетворилася на головне багатство країни.

**Головна галузь промисловості –
виробництво сукна**

Виникнення мануфактур

Робота з термінами (запишіть)

Акціонерна компанія — колективне товариство, що об'єднує індивідуальні капітали пайовиків-акціонерів.

Аграрна революція — зміни в сільському господарстві, основним результатом яких є встановлення капіталістичних ринкових відносин.

Огороджування — насильницьке позбавлення селян землі, яку землевласники потім огороджували.

Біржа — місце, де здійснюються різні торговельні операції.

Робота зі схемою (запишіть)

*Як здійснювалося управління Англією Генріхом VII

*Чи можемо сказати, що в Англії формується абсолютизм?

*Чи відрізняється правління Генріха VII від правління французьких королів?

Яку роль відігравав парламент?

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

2. Реформація «по-англійськи»

Генріх VIII Тюдор (1509-1547 рр.)

- Династія Тюдорів
- став королем у віці сімнадцяти років
- очолив Реформацію в Англії
- був 6 разів одружений
- англо-французька війна
- прийняв закони «про бродяжництво» - «криваве законодавство»
- приєднав до Англії сусідні ірландські землі
- поява «нового дворянства»

Марія I Тюдор («кривава Мері») (1553-1558 рр.)

- затята католичка
- жорстко протистояла пуританам (місцевим кальвіністам).
- наказала спалити на вогнищі 287 протестантів, серед них і високопосадовців
- здійснила фінансову реформу,

- дбала про флот,
- намагалася розширити володіння в Північній Америці
- одружилася з Філіпом II іспанським
- оголосила війну Франції, програла і втратила порт Кале
- «Королева — мати нації»

3. Єлизавета I (1558-1603 рр.)

- відновила англіканську церкву
- увійшла в історію як королева-діва
- дбала про політичну стабільність, господарський, культурний розквіт
- «золотий вік» у друкуванні, науках, літературі (Френсіс Бекон, Волтер Релі, Вільям Шекспір)
- іспансько-англійська морська війна (розбили «Непереможну армаду»)
- навколосвітня подорож Френсіса Дрейка

Реформація в Англії розпочалася за правління Генріха VIII Тюдора (1509-1547 рр.). Король підтримав реформацію тому, що був особисто зацікавлений у реформі церкви. Він вирішив розлучитися зі своєю першою дружиною (загалом він одружувався шість разів) Катериною Арагонською і взяти шлюб з придворною красунею Анною Болейн. Папа Римський у розлученні відмовив. Тоді Генріх VIII пішов на розрив з Римом. У 1534 р. було прийнято "Акт про супрематію", за яким англійську церкву, виведену з-

під зверхності папи Римського, очолив король. Генріх VIII безперешкодно оформив розлучення. Так в Англії "зверху", за наполяганням короля, розпочалася Реформація.

Другу половину XVI ст. в історії Англії називають "єлизаветинською епохою". Донька Анни Болейн і Генріха VIII Єлизавета I (1558-1603 рр.) завершила формування англіканської церкви. За її правління остаточно перетворилася на англійську колонію Ірландія.

Робота з підручником (розгадайте ребуси на стор. 79, поясніть значення цих понять)

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/wR91QYlAvJc>

Бесіда

Якими були особливості соціально-економічного розвитку Англії в XVI ст.?

Чому англійську Реформацію називають королівською? Як вона здійснювалася?

Порівняйте особливості абсолютної монархії у Франції, Іспанії та Англії.

Які події, на вашу думку, були найважливішими в період правління Єлизавети I в Англії? Обґрунтуйте свій вибір.

Домашнє завдання:

- Прочитати § 14
- Запишіть відомих правителів Англії XVI ст та їх реформи.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіху у навчанні!